

Sándor György

Kivezetés az újságolvasásból (33.)

2008. szeptember 13. 14:59

ÉN ÍROK ÖNRŐL, KELL-E TÖBB? (VÁLOGATOTT NEKIFUTÁSAIM)

E. P. (Esterházy) Semmi művészet című könyvét szeretném itt ebben a rovatban most megdicsérni.

E. I.-nek (Eörsinek és Pistának) '56 után sokáig nem jelenhetett meg könyve. Aztán némileg enyhült a helyzet, „finomult a kín”, na nem annyira, hogy már megjelenhetett, de annyira igen, hogy Garai Gábor, az írószövetség éppen akkori elnöke, amikor... még azt is fontosnak találhatta, hogy **Eörsinek** is dedikáljon. S aztán még jobban finomodott a kín, és megjelenhetett egy könyve **Eörsinek**. Illett hát viszonznia Garainak. Igaz, a következő dedikációval: Szemet szemért, fogat fogért, könyvet könyvért! **Eörsi Pista**.

Ez a nekifutásom tehát „sztornózva”. Péter ugyanis már többször írt rólam, és ez viszonzásul nemhogy udvariatlanság vagy pofátlanság lenne részemről, hanem igaztalan is volna. Ez utóbbi mondat csak azért, hogy mostantól E. P.-től idézhessek majd. Most nem is egy 1989 körülit, a sándorgyuri esetét a betiltás nevű tóthmarival-t. (Nincs nálam a könyv, nem emlékszem, csupa kis- vagy nagyobb betűkkel írta.) Egy még korábbi írásából idézek pár mondatot, 1988-ból, csak hogy a 2008-ban erre reagáló írásomban világos legyen, mikre is utalok.

(ÚJABB NEKIFUTÁS HÁT: A BOHÓC)

Ezzel a címmel jelentette meg 1988-ban Péter a cikkét az ÉS-ben. Tényleg most csak pár kiragadott mondatot belőle. (...) A bohóc, ez az árva, siralmas, link, mulatságos pofa, ő az, aki szabad. Tudjuk, ennek ára van. Én meg is tudom pontosan mondani ezt az árat: a bohócot szeretni kell, és ez az ár nem kevés. Ő pedig cserébe: kinevet minket. És saját magát. Ez az ő esélye.

De még kicsit visszamegyek, előrébb a cikkben. A bohóc, meglehet, pojáca, ripacsnak biztos ripacs, de nem udvari bolond.

(LEHETEK ŐSZINTE? EGY PERCRE)

Édesanyámnak fájt ez...

Hogy az ő egy szem fiacskája kvázi, csak úgy egyszerűen linknek titulálva. (Számítógéphez nem értvén nem tudta, ez a nettel kapcsolatban is egy micsoda.) És hogy árva... (mikor csak fél...) A mellettük levő doromboló jelzőket – az egész írásnak ezt az „ellenpontozásos”, igen, sze-re-te-tét már ezek miatt meg sem látta. (Szívén nem könnyítettek a segédigék.) Még én sem örültem annyira felhőtlenül... bár nem tudom, mit kóstált

akkor éppen a meteorológia... és Péterke sem volt akkor még annyira... (Esterházy).

Emlékszem, Pécssett volt aznap este estem, amikor megjelent ez az írás, és „arisztokratikusra” vettem a figurát, mert dolgozott bennem a cikkbeli „ripacs” ... bizonyítva, hogy az életben – inkább csak a színpadon – nem vagyok az.

Mondták is, hogy olyan oldalamról mutatkoztam meg: ami nincs. (Nem mondták. Pincér barátom, Szabolcs mondta a Víg Hajósban vagy húsz évre rá, rám, mostanában.)

(KIS NÉMET PORNOGRÁFIA NEKIFUTÁS HÁRMAS)

Az egykoron közszejkosáron forgó anekdot szerint Walter Ulbricht elvtárs (uk) egyszer álruhában elvegyült a nép (e) között, hogy megtudakolja, ugyanúgy rajonganak-e, -a, -é, úérette az Odera menti németek és (el) csatlós területei, mint ahogyan ű azt a díszemelvény magasáról – is – kihallja.

Oda mén’ hát egy erősen értelmiségi kinézésű favágóhoz...

MELLÉKSZÁL (ÚJABB NEKIFUTÁSOS)

Egyszer egy külhoni nyugatos (még nem a százéves) tán éppen a Majna menti Frankfurtból (még nem a könyvfesztiválról) Kádárt keresé és meg is találá. A sofőrében. Aztán magát Kádárt is. De addig azt hitte: a sofőr Kádár, és Kádár a sofőrje.

(FOLYT., FOLYT., FOLYT.)

A mi jó Ulbrichtunkat – illetve az övéket – bevitték ezalatt az erdőbe. Ott a favágó a tőke döntése helyett óvatosságból még beljebb intette. (Bár minden fára azért még német alapossággal sem szerelhetek lehallgatókészüléket.) Ott aztán egészen Ulbricht fülébe sűgva-bűgva válaszolt a kérdésre, hogy mi is lenne róla a népének az ő véleménye. Nekem speciel tetszik.

(EGY ELHÍRESÜLT E. P.-BON MOT)

Értelmiségi káromkodás a hatvanas években: dicsérjen meg téged Szerdahelyi! Igen, dicsérni jöttem – speciel – Esterházy Semmi művészet könyvét, nem temetni. Bár nem tudom, jó-e ez neki. Dicsérjen meg téged Sándor Gyuri?!